

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Jolanta Frańczak

SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego R. B.
przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale:

- 1) Prokuratora Generalnego,
 - 2) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
 - 3) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w K.,
- po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 listopada 2015 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

R.B. zakwestionował oficjalnie ogłoszony wynik wyborów do Sejmu i Senatu RP przeprowadzonych w dniu 25 października 2015 r. Zarzucił niewłaściwe wykonanie obowiązków kontrolnych przez Okręgową Komisję Wyborczą i wniósł o ponowne przeprowadzenie przez Obwodową Komisję Wyborczą nr [...] w S. czynności określonych w art. 185 pkt 3 Kodeksu wyborczego (dalej „k.w.”), tj. ustalenie wyników głosowania w obwodzie i podanie ich do publicznej wiadomości. Wnoszący protest dostrzegł potrzebę zmiany wytycznych Państwowej Komisji

Wyborczej w zakresie ogłaszania wyników przez wprowadzenie zmian w protokołach do głosowania, tak by można było jednoznacznie je zidentyfikować oraz śledzić zmiany wprowadzane w kolejnych wersjach protokołów.

Na uzasadnienie protestu wskazał opublikowanie przez Komisję Obwodową nr [...] w S. protokołu wyniku wyborów nieopatrzzonego pieczęcią urzędową Okręgowej Komisji Wyborczej oraz podanie przez Komisję Obwodową nr [...] w S. do publicznej wiadomości trzech zestawów takich protokołów (trzy do Senatu i trzy do Sejmu) bez wskazania kolejności ich sporządzenia, co uniemożliwiło stwierdzenie, które z nich zostały unieważnione. Po kontakcie telefonicznym z Krajowym Biurem Wyborczym w K. na jednym protokole zostały wykonane dopiski: „protokół głosowania w obwodzie na kandydatów na posłów – poprawiony”, „protokół głosowania w obwodzie na kandydatów na posłów – błędny” i „protokół głosowania w obwodzie na kandydatów na senatora – błędny”. Na trzech pozostałych protokołach nie widniały żadne dopiski. Na dowód dołączył zdjęcie strony protokołu wystawionego do publicznej wiadomości.

Wnoszący protest wskazał, że w pkt 93 wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej określono - w jego przekonaniu błędnie - że adnotacje o unieważnieniu należy umieścić jedynie na pierwszej stronie protokołu. Wskazał, że w razie wydrukowania dwóch zestawów protokołów które różnią się ze sobą drobnymi szczegółami, przeciętny wyborca nie jest w stanie rozróżnić, czy kolejna strona z protokołu jest z tego unieważnionego czy też prawidłowego (protokoły te różnią się zawsze kodem kreskowym, lecz przeciętny wyborca o tym nie wie).

Prokurator Generalny stwierdził, że protest powinien być pozostawiony bez dalszego biegu. Takie samo stanowisko zajęła Państwowa Komisja Wyborcza, która zwróciła uwagę, że zarzut R.B. dotyczy jedynie sposobu wywieszenia sprostowanych protokołów głosowania, a nie sposobu przeprowadzenia głosowania i ustalenia jego wyników. Okręgowa Komisja Wyborcza w K. uznała, że protest powinien być pozostawiony bez dalszego biegu lub oddalony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dopuszczalność protestu wyborczego określa jego przedmiot, którym może być zarzut dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, przewidzianego w rozdziale XXXI k.k., mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów albo zarzut naruszenia przepisów dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego).

Żaden z zarzutów postawionych przez wnoszącego protest nie nawiązuje do tych okoliczności, co powoduje, że wniesione pismo nie jest co do istoty – mimo nadania mu takiej nazwy – protestem wyborczym.

Sąd Najwyższy dostrzegł jednak wskazane nieprawidłowości w sposobie komunikowana wyborcom wyników głosowania w obwodzie. Podanie przez Obwodową Komisję Wyborczą do wiadomości publicznej wyników wyborów w obwodzie mogło prowadzić do dezorientacji wyborców co do rzeczywistego wyniku wyborów przeprowadzonych przez Komisję Obwodową nr [...] w S., choć postąpiono zgodnie z art. 77 k.w. Nie pominięto też wskazań zawartych w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 września 2015 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 października 2015 r., stanowiących załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 września 2015 r. (M.P. poz. 1008), oraz w poradniku dla obwodowych komisji wyborczych. Wynika z nich, że w razie sprostowań dokonywanych w protokole, komisja zobowiązana jest niezwłocznie podać treść sprostowanego protokołu do publicznej wiadomości, tj. wywiesić w miejscu łatwo dostępnym dla zainteresowanych. W razie takiej konieczności, na pierwotnie sporządzonym protokole, na pierwszej stronie, należy uczynić adnotację „Wadliwy. Podlegał sprostowaniu”, opatrując ją podpisem złożonym w obecności wszystkich obecnych członków komisji oraz pieczęcią. Podaniu do publicznej wiadomości podlegają oba protokoły głosowania (wadliwy i sprostowany). Dokonanie odpowiednich adnotacji tylko na jednej stronie protokołu (pierwszej) stwarza niejasność co do prawidłowości pozostałych stron protokołu. Można uznać, że nie istnieją żadne przeszkody techniczne, aby także kolejne

strony wywieszanego do wiadomości publicznej protokołu były opatrzone adnotacją o jego poprawieniu. Takie rozwiązanie powinno być przekazane komisjom wyborczym w przyszłości po odpowiedniej zmianie pkt. 93 wytycznych.

Na podstawie art. 243 § 1 k.w., protest został pozostawiony bez dalszego biegu, jak w sentencji.